

§ 110 Självvård, sekretess och IT

STEN ELMBERG:

Ordförande! Jag talar för Tillsyns- och uppdragsutskottet och begär alltså avslag på motion 2016:8 men vill ändå tala om att det som motionären lyfter är en väldigt viktig fråga. Jag ska också påminna om att inför relationsändringen mellan kyrka och stat var det faktiskt lagrådet som föreslog att Svenska kyrkan i ämbetet skulle behålla sin tystnadsplikt för att samhället behövde den, människor behövde den, att kunna ha samtal utan att registreras.

Det som motionären tar upp och som kan kännas besvärande ibland, är den s.k. FRA-lagen som kom 2008 och ställde till det för många. Det fanns i det här läget för åtta år sedan en stor oro och ängslan över att denna lag skulle träda i kraft i Sverige.

Jag har varit på FRA och pratat med generaldirektören om de här frågorna för att ge till känna vår ängslan. Det sker ju ständigt registrering av ord, språk, telefonnummer, IP-adresser och därefter sker också en mer detaljerad undersökning om vad som är intressant och inte intressant för Sveriges säkerhet. Det finns kritik mot denna lag, en kritik som mot normal rättsprincip i Sverige egentligen, men det är så att man kan ju inte alltid skilja heller på vare sig in- eller uttrafik som hamnar i Sverige utan allt måste man gå igenom. Därför inrättades året efter 2009 en försvarsunderrättelsesdomstol som ständigt granskar vad denna FRA-lag har ställt till med eller gjort. Jag kan i alla fall säga idag att resultatet av FRA-lagen och dess användning har avvärjt vissa dåd i Sverige, röjt ett antal hot, avvärjt eller röjt illegala hot och de som har stört eller vill sära människor i vårt land oavsett var man kommer ifrån och vad man finns för. Det har också funnits frågor som vill hota demokratin som vi värnar om i vårt land. Visst kan det finnas en ängslan i detta. Jag tycker att det är bra att Berth tar upp den här frågan för vi behöver värna om det förtroendekapital som handlar om självvård och samtal. Det mest olämpliga är väl ändå att använda e-post. Man kan använda telefonen, vilket inte är lika hett i det här läget. När det gäller de tyngre och svårare självvårdssamtalen är det personliga mötet det allra bästa sättet och dess tystnadsplikt som uppstår i vissa lägen.

Jag talar för Tillsyns- och uppdragsutskottet som avslår motion 2016:23.

BERTH LÖNDAHL:

Jag är nöjd med det svar som finns i såväl reciten som Tillsyns- och uppdragsutskottets yttrande. Jag har alltså inget yrkande. Samtidigt är det ett svar man inte kan vara nöjd med. Man kan på ett sätt inte vara nöjd med ett svar, där det är så att den e-postkorrespondens som kan finnas faktiskt är så öppen som den är. Då tänker jag inte bara på FRA för jag tror inte att det är så intressant för de som sitter där. Vad jag tänker på är inte minst att när jag pratat med it-expert och våra egna it-avdelningar har de sagt att det inte är möjligt, och jag ville synliggöra att det är fullt möjligt. Det är så att it-ansvariga, t.ex. i Malmö pastorat, faktiskt kan gå in på min e-post och läsa den. Man ska alltså inte förneka den här problematiken utan synliggöra den. Först när den blir synliggjord kan ju också stå för att här finns inte en absolut tystnad och absolut sekretess utan det är väldigt öppet det som ligger i e-postkorrespondens med en präst och det måste man synliggöra. Jag tycker inte heller om att utskottet hänvisar till att man aldrig kan garanteras sekretess utan att det också finns andra sammanhang, dvs. att någon kan lägga örat till samtalsrummet och lyssna i nyckelhålet. Alla sådana här risker finns alltid men det är ju ändå så att e-posten är mycket öppnare. Det här borde man göra synligt för präster och diakoner att det du

Tisdagen den 22 november 2016

Anföranden

skriver där och den korrespondens du har där är inte sekretesskyddad. Det är av omsorg om konfidenterna som jag skrev den här motionen.

Jag väntade mig det här svaret och ville bara säga att du ska se upp med hur du använder e-post. Tack för svaret.

STEN ELMBERG (REPLIK):

Det är inte en replik mot Berth utan jag vill bara förtydliga att utskottet poängterade att den absolut viktigaste samtalsmöjligheten är det personliga samtalet och att leda fram dit.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 149.